Kymsote

Kymenlaakson sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä Kymsote

Lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi tartuntatautilain 16 ja 22 §:n muuttamisesta (HE 15/2021 vp)

Esityksen mukaan tartuntatautilainlain nykyisin voimassa olevaa 16 § muutetaan niin, että aluehallintovirasto voi päättää pakollisesta osallistumisesta lain 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen, jos se on välttämätöntä yleisvaarallisen tai sellaiseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi. Päätös voi kohdistus yksittäiseen tai useaan henkilöön. Lisäksi virkasuhteinen kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi tehdä tällaisessa tilanteessa yksittäistä henkilöä koskevan päätöksen pakollisesta terveystarkastuksesta.

Lain 22 § ehdotetaan muutettavaksi niin, että yleisvaaralliseksi tai valvottavaan tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi perustellusti epäillyn on annettava asiaa selvittävälle terveydenhuollon ammattihenkilölle tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarvittavat välttämättömät tiedot.

Tartuntatautilain 16 §:n muutoksella täsmennetään aluehallintoviraston tekemää päätöstä pakolliseen terveystarkastukseen osallistumisesta niin, että se voi yksilön ohella koskea laajempaa joukkoa. Lisäksi mahdollistetaan kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille oikeus tehdä päätös henkilön pakollisesta terveystarkastuksesta.

Tartuntatautilain 22 §:n muutoksella säädetään henkilölle velvoite luovuttaa yleisvaarallisen tai sellaiseksi epäillyn tartuntataudin leviämisen rajoittamiseksi välttämättömiä ja määritettyjä tietoja. Tällaista velvoitetta ei ole nykyisessä lainsäädännössä. Tiedonantovelvollisuus koskee lääkärin lisäksi muita terveydenhuollon ammattihenkilöitä.

Vaikka ehdotettuja muutoksia ei ole kohdistettu erityisesti covid19-pandemiaan, on niillä erityistä merkitystä nykyisen epidemian hallinnan kannalta.

Kymenlaakson sosiaali- ja terveyspalvelujen näkökulmasta esitetyt tartuntatautilain muutokset selkiyttävät nykyisiä tartuntatautilain toimivaltuuksia ja velvoitteita lisäämättä olennaisesti kuntayhtymän työtaakkaa siitä, mikä on jo tosiasiallinen tilanne nykyisen Covid 19-pandemian vallitessa. Useimmat tartuntatautilain muutospykälien tarkoittamat terveystarkastukset ja tiedonsaanti toteutuvat jo vapaaehtoisuuden perusteella, mutta tarvittaessa annetaan mahdollisuus pakolliseen terveystarkastukseen ja velvoittaa tietojen antoon tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Aluehallintovirastolle tuleva päätösvalta määrätä tietyllä paikkakunnalla, työpaikassa, laitoksessa, kulkuneuvossa tai vastaavassa paikassa oleskelevat henkilöt pakolliseen terveystarkastukseen on Kymsoten kannalta tarkoituksenmukainen. Alueellamme muutos on erityisen merkityksellinen Covid 19-pandemian hallintaan liittyvän rajaturvallisuustoiminnan kannalta. Laajaa henkilömäärää koskevien yksilöllisten terveystarkastuspäätösten teko on käytännössä mahdoton toteuttaa käytettävissä olevien virkalääkäreiden resursseilla, tai vaihtoehtona on terveydenhuollon muun toiminnan rajoittaminen. Myös virkalääkärin tekemän yksittäistä henkilöä koskevan terveystarkastuspäätöksen teko yksinkertaistuu, jos ehdotettu muutos toteutuu.

Tartuntatautilain 22 §:n muutosesityksessä säädettävä velvollisuus antaa tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi tarvittavia tietoja tehostaa nykyisen tartunnanjäljityksen tietojenkeruun keinoja.

Kotkassa 22.2.2021

Marja-Liisa Mäntymaa

Johtajaylilääkäri
Kymenlaakson sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä